

107779 - Een schoolbestuur heeft in redelijkheid kunnen besluiten een leerling niet toe te laten tot de school van haar eerste voorkeur.

ADVIES

inzake de klacht van:

de heer en mevrouw A, ouders van B, wonend te C, klagers

tegen

Onderwijsstichting D, gevestigd te E, verweerder

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift 22 juni 2017, aangevuld op 29 juni 2017, hebben klagers op grond van de geldende klachtenregeling een klacht tegen verweerder ingediend met de volgende inhoud:

De heer A en mevrouw A klagen erover dat de beslissing om hun dochter B niet te plaatsen op de school van haar voorkeur op onzorgvuldige wijze tot stand is gekomen. Zo had de school in het geval van B de hardheidsclausule moeten toepassen en inzicht moeten geven in de gemaakte afweging. Een en ander zoals nader toegelicht in het klaagschrift.

Gezien de inhoud van de klacht heeft de Commissie besloten de klacht versneld in behandeling te nemen. De Commissie heeft verweerder op 28 juni 2017 verzocht om uiterlijk 18 juli 2017 een verweerschrift in te dienen.

Verweerder heeft op 17 juli 2017 een verweerschrift ingediend.

Alle stukken zijn in afschrift aan partijen gestuurd.

De Commissie heeft de klacht mondeling behandeld ter zitting van 19 juli 2017 te Utrecht.

Klaagster was ter zitting aanwezig. Namens de Onderwijsstichting D was aanwezig de heer H (rector I en bestuurslid D).

Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven.

Hetgeen in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

Op 20 juli 2017 heeft de Commissie haar oordeel telefonisch doorgegeven aan partijen.

2. DE FEITEN

De schoolbesturen van het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs in C maken jaarlijks afspraken over de overstap van het primair naar het voortgezet onderwijs.

Deze afspraken zijn in overleg met de gemeente C vastgelegd in de Kernprocedure. In C wordt gebruik gemaakt van een plaatsingssysteem (matching). Op grond van dit systeem ontvangt bijna iedere leerling uit groep 8 een lijst waarop de leerling kan aangeven naar welke vo-school de leerling wil gaan. De school van de eerste keus staat op plaats 1 van de lijst. Op de lijst dienen meerdere scholen te worden aangegeven in volgorde van voorkeur. Via het matchingsysteem wordt geprobeerd zoveel mogelijk leerlingen te plaatsen op een school die in sterke mate hun voorkeur heeft. Daarbij geldt dat een korte lijst als risicovol wordt beschouwd omdat het mogelijk is dat een leerling voor meerdere scholen wordt uitgeloot. B heeft totaal 12 scholen opgegeven. Haar school van eerste voorkeur is het I. Zij is op 5 april 2017 door het systeem geplaatst op de achtste school van haar voorkeurslijst, het J. Op 14 april 2017 hebben klagers bezwaar gemaakt tegen het besluit van I om B niet toe te laten. In dit bezwaar hebben klagers een beroep gedaan op de hardheidsclausule zoals beschreven in de Kernprocedure. De hardheidsclausule biedt scholen de mogelijkheid om een klein aantal leerlingen direct te plaatsen op grond van een combinatie van persoonlijke kenmerken, een gezondheids- en/of thuissituatie. Formeel dienen ouders voor de loting al een beroep op de hardheidsclausule te doen. Klagers hebben dit niet gedaan. Op 11 mei 2017 heeft in het kader van de te nemen beslissing op bezwaar een hoorzitting plaatsgevonden. Op 23 mei 2017 heeft verweerder het bezwaar ongegrond verklaard.

3. VISIE PARTIJEN

Visie klagers

Klagers zijn het niet eens met de beslissing om B niet alsnog te plaatsen op de school van haar eerste voorkeur. Bij B is sprake van zwaarwegende persoonlijke omstandigheden waardoor zij een passende school nodig heeft. Zij heeft al veel meegemaakt en is erg gevoelig. Ze heeft moeite met het verwerken van al de heftige gebeurtenissen.

B voelde zich tijdens de open dag erg thuis op het I. De kleinschaligheid, het klassikale onderwijs en de klassieke sfeer van de school spreken B enorm aan. Het I was voor haar in de afgelopen lastige periode het lichtje in de duisternis. De afwijzing is dan ook als een mokerslag aangekomen.

B, die hoogbegaafd is en een klas heeft overgeslagen, presteert onder als ze onvoldoende wordt uitgedaagd. Op het I zal B voldoende worden uitgedaagd. Of dat ook gebeurt op het J is maar de vraag. Klagers vrezen, mede op basis van de door de intern begeleider van de basisschool en de juf van de Day a Week School geuite zorg, dat B op J zal onderpresteren. Het J is een school waar leerlingen zelf moeten plannen en daarmee zichzelf moeten uitdagen. Bovendien is het nog onzeker of er op deze school komend schooljaar een homogene gymnasium klas zal zijn.

Het is klagers niet duidelijk waarom verweerder B niet alsnog heeft toegelaten tot het I en welke belangenafweging er heeft plaatsgevonden. Ook vragen klagers zich af of alle bezwaarschriften van afgewezen leerlingen ongegrond zijn verklaard én of het klopt dat er een leerling die elders op een school terecht kon, toch na een kortgeding is toegelaten op een school van verweerder.

Visie verweerder

De plaatsingsprocedure is zorgvuldig en rechtmatig uitgevoerd, maar geeft helaas in een aantal gevallen een erg onbevredigende uitkomst. De rector van het I, namens verweerder aanwezig op de zitting, geeft aan dat het zijn onderwijshart pijn doet dat hij B geen plekje kan aanbieden op zijn school. Hij kan dit niet doen omdat hij hiermee de belangen van andere kinderen die ook graag naar de school willen, tekort zou doen. Ook zou dit het matchingsysteem ondergraven. Verweerder heeft de belangen van B afgewogen. Verweerder heeft hierbij alle mogelijke ruimte benut en daarom toch nog gekeken of de hardheidsclausule van toepassing was op B; dit hoewel een beroep op de hardheidsclausule gedaan moet worden voorafgaande aan de loting. Bij de afweging van de belangen van B heeft de school het samenwerkingsverband geconsulteerd met oog op de vraag of er sprake is van een extra ondersteuningsbehoefte die een specifieke vo-school noodzakelijk maakt. Dit was echter niet het geval. Daarnaast heeft verweerder in het verweerschrift en ter zitting gemotiveerd dat de hardheidsclausule op andere situaties ziet dan die van B, zonder hiermee afbreuk te willen doen aan de omstandigheden van B. De hardheidsclausule is bijvoorbeeld bestemd voor kinderen met een visuele of auditieve handicap, kinderen met een ernstige beperking die afhankelijk zijn van een rolstoel en dichtbij de school van verweerder wonen. In zeer uitzonderlijke gevallen is de clausule ook bedoeld voor kinderen met een zeer ernstige actuele ziekte, zelf of in de directe familiesfeer (vader of moeder) dan wel het zeer recent overlijden van één van de ouders. Aan deze criteria voldoet B niet.

Daarnaast is het J een geschikte school voor B. De school heeft een homogene gymnasiumklas en werkt met kleinschalige deelscholen, waardoor deze school het veilige geborgen karakter heeft dat ouders en B zoeken.

Het is onjuist dat geen enkel bezwaar gegrond is verklaard, dit is in twee gevallen wel gebeurd door andere scholen die ook deelnemen aan de Kernprocedure. Het is correct dat er na een kortgeding alsnog een leerling is toegelaten, maar de situatie van deze leerling was wezenlijk anders. In de eerste matchingsronde is de betreffende leerling geen enkele school toegewezen, terwijl hij wel een lijst had ingeleverd met voldoende voorkeurscholen. Zijn situatie wijkt dan ook af van de situatie van B.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Op grond van artikel 27 Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) en hoofdstuk II van het Inrichtingsbesluit WVO beslist het bevoegd gezag over de toelating van leerlingen. Bij die bevoegdheid hoort ook de ruimte om te werken met eigen beleid voor plaatsing. Scholen kunnen een eigen lotingsprocedure hebben en zij kunnen daarover lokale of regionale afspraken maken. In C heeft dit geleid tot afspraken neergelegd in de Kernprocedure.

Vooropgesteld moet worden dat de overgang van basisschool naar voortgezet onderwijs een belangrijk moment is. Leerlingen die niet geplaatst worden op een school van voorkeur zijn daarover begrijpelijkerwijs teleurgesteld. In C zijn er grote verschillen in vraag en aanbod voor

bepaalde scholen. Dit heeft ertoe geleid dat afspraken zijn gemaakt over matching en plaatsing, neergelegd in de Kernprocedure.

Over die afspraken is overleg gevoerd tussen de schoolbesturen in primair en voortgezet onderwijs in C en de gemeente C. Bij de totstandkoming en de evaluatie van het matchings- en plaatsingssysteem zijn universitair onderzoekers betrokken geweest. De Commissie is van oordeel dat aldus het matchings- en plaatsingssysteem na zorgvuldig onderzoek en op verdedigbare gronden tot stand is gekomen. Dat neemt niet weg dat ook een systeem waarvan gesteld kan worden dat het voor de gehele leerling populatie tot een goede of zelfs optimale verdeling komt, in individuele gevallen kan leiden tot een teleurstellende uitkomst voor een leerling.

Klagers hebben een beroep gedaan op de hardheidsclausule die in de Kernprocedure is opgenomen. Vanwege de eigen beoordelingsruimte van verweerder toetst de Commissie het beroep op de hardheidsclausule marginaal, waarbij gekeken wordt of de beslissing in redelijkheid genomen is. Verweerder heeft zich welwillend opgesteld door bij de beslissing op bezwaar de hardheidsclausule te betrekken, terwijl formeel voorafgaand aan de loting een beroep op de hardheidsclausule gedaan moet worden. Nu verweerder de hardheidsclausule betrokken heeft bij de toets, acht de Commissie zich bevoegd om deze ook bij de toetsing van de klacht te betrekken.

Verweerder heeft tijdens de procedure inzichtelijk gemaakt welke criteria gebruikt zijn om te toetsen of B met gebruikmaking van de hardheidsclausule toegelaten mocht of moest worden op de school. Verweerder heeft daarbij gekeken naar de persoonlijke omstandigheden van B. Daarbij is ter zitting gebleken dat verweerder zich actief heeft opgesteld door aan klagers te vragen om stukken ter onderbouwing van de door klagers aangevoerde persoonlijke omstandigheden van B. Daarnaast heeft verweerder ook een consult aan het samenwerkingsverband gevraagd ten einde een betere inschatting te kunnen maken van de mogelijke (extra) ondersteuningsbehoefte van B.

Naar het oordeel van de Commissie is verweerder op basis van zorgvuldig onderzoek tot de conclusie gekomen dat de hardheidsclausule in dit individuele geval niet van toepassing is.

Daarnaast heeft verweerder ook gekeken of het J, gezien de door klagers aangevoerde ondersteuningsbehoefte van B, een geschikte school zou zijn. Verweerder heeft naar het oordeel van de Commissie in redelijkheid kunnen concluderen dat dit het geval is, aangezien er een homogene gymnasiumklas is en de school door het gebruik van het concept van deelscholen kleinschalig is.

Verweerder heeft op grond van bovenstaande overwegingen naar het oordeel van de Commissie in redelijkheid kunnen beslissen om B niet op het I te plaatsen. De klacht over dit besluit is ongegrond.

Het besluit op bezwaar bevat niet de tijdens de procedure bij de Commissie gegeven toelichting waaruit blijkt hoe de belangenafweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van het

specifieke bezwaar van klagers. Het was zorgvuldiger geweest als deze motivering ook was opgenomen in het besluit op bezwaar, maar deze onzorgvuldigheid is niet van dien aard dat dit leidt tot grondverklaring van de klacht.

5. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht ongegrond is.

6. AANBEVELINGEN VAN DE COMMISSIE

De Commissie beveelt het bevoegd gezag van het I aan om in toekomstige bezwaarprocedures in het besluit op bezwaar beter te motiveren.

Aldus gedaan te Utrecht op 2 augustus 2017 door mr. drs. P.H.A. van Geel, voorzitter, mr. drs. G.W. van der Brugge MA en drs. C.T.M. Jaartsveld, leden, in aanwezigheid van mr. A.A. Veraart, secretaris.

mr. drs. P.H.A. van Geel
voorzitter

mr. A.A. Veraart
secretaris